

Uitgangspuntennotitie ontwikkeling BIC Noord (Best, Eindhoven, Oirschot)

Context

De Brainportregio is een unieke economische regio, waarbij een ruimtelijke schaa sprong voor werken en wonen essentieel is voor de verdere economische ontwikkeling, de economische veiligheid van Nederland en de strategische autonomie van Europa. In de realisatie van deze schaa sprong werken rijk en regio samen om de impact van de forse verstedelijkings- en mobiliteitsopgaven te accommoderen, met publieke én private partijen. Rijk en regio hebben in het zogeheten Beethoven convenant dan ook een pakket aan afspraken gemaakt. Recent is gebleken dat deze opgaven op onderdelen groter zijn en sneller gaan dan destijds gedacht bij het sluiten van de Beethovendeal. De uitvoering van deze afspraken krijgen met de beoogde vestiging van ASML op BIC-Noord nog een grotere urgentie. De gebiedsontwikkeling BIC Noord betreft niet alleen Eindhoven, maar heeft ook effect op -gegeven de ligging ervan- Best en Oirschot.

De gebiedsontwikkeling van BIC Noord verloopt in een enorm hoog tempo, waardoor deze vooruitloopt op een integrale aanpak voor het Noordwestelijk deel van de regio. Voor verkeer en mobiliteit in het gebied van de noordwestelijke Brainportregio is voor de lange termijn een samenhangend pakket van multimodale maatregelen nodig in samenhang met de grootschalige infrastructurele (rijks)projecten en ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw, uitbreiding defensieactiviteiten en economische ontwikkelingen. Om deze opgaven in goede banen te leiden, is een flexibele en adaptieve aanpak nodig.

In de Beethoven afspraken is afgesproken een MIRT Verkenning te starten naar een voorkeursalternatief voor de A2/N2, een regionale verkenning naar een Brainportlijn en een regionaal onderzoek naar de Noordwestelijke ontsluiting van de regio waarbij partijen gezamenlijk € 503 miljoen hebben gereserveerd. In het convenant wordt gesproken over een integrale verkenning naar deze drie onderdelen. Deze drie projecten worden parallel en in samenhang met elkaar onderzocht.

Aanleiding

De gemeenten Best, Eindhoven en Oirschot werken samen om te komen tot de vestiging van ASML op BIC Noord te Eindhoven, ruwweg gelegen in de driehoek tussen de Spottersweg, de Randweg Eindhoven (A2/N2) en de A58 en om de opgaven die hieruit voortkomen voor de korte en langere termijn samen op te pakken. Op BIC Noord worden door ASML bedrijfsgebouwen met bijbehorende voorzieningen voorzien ten behoeve van circa 17.000 arbeidsplaatsen omstreeks of na 2030; één en ander afhankelijk van de verder uitwerking van haar groei- en spreidingsplannen. De ruimtelijke inbedding van ASML op BIC Noord in Eindhoven verlangt dat ook de gemeenten Best en Oirschot ruimtelijke maatregelen nemen op het gebied van mobiliteit en infrastructuur. Vanuit het brede regionale perspectief en de lange termijn groeistrategie van de regio heeft dit ook raakvlakken met andere thema's, zoals woningbouw, voorzieningen, energie en groenblauwe opgaven.

Om e.e.a. in goede banen te leiden op de korte en de lange termijn is het volgende van belang:

1. Partijen coördineren hun te nemen ruimtelijke besluiten, als bedoeld in 3.20 Awb e.v., die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden om te komen tot de gebiedsontwikkeling BIC Noord. Dat doen zij in afstemming met ASML en de provincie Noord-Brabant;
2. Onderzoeken en monitoren partijen de verkeerseffecten in het gebied van de gebiedsontwikkeling BIC Noord en nemen de benodigde maatregelen daartoe op in de betreffende juridische planologische procedures;
3. Beogen partijen elkaar meer comfort te bieden over de verstedelijkings- en mobiliteitsontwikkelingen die buiten scope van 1 en 2 vallen, maar wel samenhang hebben in dit deel van de Brainportregio voor de periode na 2030/2035.

Ad 1. Gebiedsontwikkeling BIC Noord

De feitelijke vestiging van de bedrijfsgebouwen (en bijbehorende voorzieningen) van ASML vindt weliswaar plaats op BIC Noord te Eindhoven, maar de ontsluiting (weginfrastructuur) van dit deel van de Brainport Industries Campus vraagt ook om maatregelen op het grondgebied van de gemeenten Best en Oirschot. Het betreft hier maatregelen die ‘binnen scope’ van BIC Noord zijn, met als grootste opgave de onderdoorgang Erica¹. Afspraken hierover zijn vastgelegd in de Bestuursovereenkomst BIC Noord tussen betrokken partijen.

Ad 2. Verkeerseffecten BIC Noord

De BIC Noord ontwikkeling die door de hiervoor genoemde ruimtelijke procedures mogelijk worden gemaakt zorgen voor extra verkeer. Door Antea Group is in verkeersonderzoek inzichtelijk gemaakt wat de impact is op het wegennet. Het bepalen van effecten op andere ruimtelijke ontwikkelingen waarover nog geen besluiten zijn genomen; zogeheten “zachte plannen” maken geen deel uit van deze analyse.

We erkennen dat de ontwikkeling gepaard gaat met een grote omvang en onzekerheden. Door jaarlijkse mobiliteitsmonitoring worden de effecten op straat in beeld gebracht en gesignaleerd. Indien de monitoring aantoont dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn, wordt hierover het gesprek aangegaan met betrokken gemeenten, en eventueel andere betrokken partijen.

Afspraken:

1. De maatregelen die direct (juridisch) voortvloeien uit de ontwikkeling van BIC Noord zijn beschreven in verkeersrapportage van Antea Group d.d. 9 oktober 2025, en maken onderdeel uit van het TAM-Omgevingsplan en de BOPA's.
2. Mocht naar aanleiding van de monitoring van de verkeerssituatie inzichtelijk worden dat er onvoorziene knelpunten optreden, dan gaan partijen hierover in gesprek in het ‘afstemmingsoverleg Best-Eindhoven-Oirschot’, teneinde hiervoor gezamenlijk tot een oplossing te komen. In het afstemmingsoverleg zijn managers en/of verantwoordelijken vertegenwoordigd van Best, Eindhoven en Oirschot. Insteek is dat het afstemmingsoverleg 2x per jaar plaatsvindt.

¹ Indien uit de nadere analyse binnen het onderzoek van de Noordwestelijke ontsluiting blijkt dat er aanvullende maatregelen nodig zijn, gaan de betrokken overheden het gesprek hierover aan op de Bestuurlijke Kerngroep Verkenningen Randweg A2 Brainportlijn Noordwestelijke ontsluiting.

Ad 3. Maatregelen buiten scope van BIC Noord

Aan de noordwestelijke zijde van Brainport Eindhoven zijn er voor de aankomende 10-15 jaar veel ruimtelijke, infrastructurele ontwikkelingen die direct en indirect effect hebben op het gebied rondom BIC Noord. Die ontwikkelingen hebben een andere snelheid dan de ontwikkeling van BIC Noord, die nu juridisch geborgd wordt. Vanwege het verschil in tempo kan het niet anders dan dat de ontwikkeling van BIC Noord als een gegeven voor deze regionale Noordwestelijke ontwikkelingen gaat gelden. Partijen hebben ten behoeve van de uitvoering van de Brainportdeal en Beethoven-convenant afspraken gemaakt, onder andere in KTM1, KTM2 en in de actualisatie van het MIRT onderzoek.

Eerste beeld dat zich aftekent is dat de verstedelijkingsopgave de aankomende 10-15 jaar zich vooral aan de noordwestzijde van de Brainportregio lijkt te concentreren; de actualisatie van het MIRT-onderzoek bevestigt dit beeld. Alsdan ligt het voor de hand dat partijen inzetten om toe te werken naar een gebiedsgerichte aanpak op verstedelijking en mobiliteit om de diverse samenhangende opgaven in dit gebied gezamenlijk (ook met Rijk en provincie) vervolg te geven, mogelijk ook met omliggende gemeenten.

Een dergelijke aanpak raakt meerdere bestuurlijke portefeuilles binnen de gemeenten en vraagt dan ook om een breder gesprek tussen de gemeentebesturen van in ieder geval Best, Eindhoven en Oirschot dan zoals die nu voor BIC Noord en voor de hierboven genoemde maatregelen tussen enkel portefeuillehouders plaats vindt. Het stelt partijen zo ook in staat om -waar dat nodig is- elkaar te helpen in de (organisatorische) aanpak van hun gebiedsontwikkelingen, zoals de stationsomgeving in Best, of in de gezamenlijke lobby richting bijvoorbeeld het Rijk, zoals de robuuste en duurzame verbreding van de A58.

Afspraken:

- 1) Partijen informeren elkaar tijdens het 'Afstemoverleg Best-Eindhoven-Oirschot' actief over elkaars ruimtelijke ontwikkelingen en benutten daarnaast zoveel mogelijk de bestaande regionale overlegstructuren en partijen helpen elkaar daarin waar mogelijk. De deelnemers van het afstemoverleg Best-Eindhoven-Oirschot stemmen af of een bestuurlijk gesprek hierover wenselijk is.
- 2) Partijen trekken samen op richting I&W/RWS met het verzoek om de oplossing vanuit het project InnovA58 voor de verbreding van de A58 Tilburg – Eindhoven versneld te toetsen en te actualiseren en om de realisatie van een robuuste en duurzame verbreding te versnellen;
- 3) In het najaar van 2025 organiseert Eindhoven tussen partijen een bijeenkomst over de ontwikkeling van de gebiedsvisie Best-Oirschot-Eindhoven west - Veldhoven de aankomende 10-15 jaar.

[HANDTEKENINGPAGINA VOLGT OP VOLGENDE BLADZIJDE]

Gemeente Eindhoven

Naam: [●]
Functie: wethouder
Datum: [●] 2025

Gemeente Best

Naam: [●]
Functie: wethouder
Datum: [●] 2025

Gemeente Oirschot

Naam: [●]
Functie: wethouder
Datum: [●] 2025